

УДК 376.091.3-053.4

Рожко Г.І.¹, Пущина І.В.²

¹ студ. гр. УФКСз-313м НУ «Запорізька політехніка»

² доц. НУ «Запорізька політехніка»

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

Пріоритетними напрямками впровадження інноваційних технологій у навчання дітей з особливими потребами є сприяння соціальному, емоційному та когнітивному розвитку кожної дитини з тим, щоб вона відчувала себе неповторним, повноцінним учасником суспільного життя. Саме свідомому залученню дітей з особливими освітніми потребами у процес підготовки до навчання в початковій школі сприяє застосування інтерактивних методів навчання.

Інтерактивні технології навчання стали невід'ємною частиною сучасної освіти. Вони допомагають зробити освітній процес більш цікавим і ефективним.

За визначенням О. Пометун, Л. Пироженко, інтерактивні технології навчання – це організація засвоєння знань і формування певних умінь і навичок через сукупність особливим способом організованих навчально-пізнавальних дій, що полягають в активній взаємодії учнів між собою та побудові міжособистісного спілкування з метою досягнення запланованого результату [1].

Інтерактивна технологія навчання як система містить такі головні компоненти:

- чітко сплановані цілі навчання – зрозумілий якісний та кількісний очікуваний результат процесу у вигляді навчальних досягнень, а саме передбачуваного рівня засвоєння навчального змісту;
- спеціально відібраний та структурований зміст навчання;
- інтерактивні форми, методи і прийоми, за допомогою яких організоване навчання і стимулюється активна діяльність дітей;
- адекватні цілям, формам і методам засоби навчання;
- розумові і навчальні дії та процедури, за допомогою яких діти можуть досягти запланованих результатів, представлені у вигляді системи пізнавальних завдань;
- організаційні та психолого-педагогічні умови, що дозволяють ефективно спланувати та реалізувати інтерактивне навчання. На відміну від методики, інтерактивні навчальні технології не вибираються для виконання певних навчальних завдань, а самою своєю структурою визначають кінцевий результат [2].

Інтерактивна педагогічна взаємодія характеризується високим ступенем інтенсивності спілкування її учасників, їх комунікації, обміну діяльностями, зміною і різноманітністю її видів, форм і прийомів, цілеспрямованою рефлексією учасниками своєї діяльності і взаємодії, що відбулася. Інтерактивна педагогічна взаємодія, реалізація інтерактивних педагогічних методів спрямовані на зміну, вдосконалення моделей поведінки і діяльності учасників педагогічного процесу. Інтерактивні методи дають найбільший простір для самореалізації учня у навчанні і найбільше відповідають особистісно-орієнтованому підходу. Вони орієнтовані на реалізацію пізнавальних інтересів і потреб особистості, тому особлива увага приділяється організації процесу ефективної багатосторонньої комунікації, яка характеризується відсутністю полярності і мінімальною сконцентрованістю на поглядах учителя. Учасники такої комунікації більш мобільні, відкриті і активні.

О. Пометун визначені обов'язкові умови реалізації технології інтерактивного навчання, без яких інтеракція або зовсім неможлива, або є неефективною. Серед них насамперед створення сприятливої, позитивної психологічної атмосфери в групі під час заняття. Другою умовою є оптимальне облаштування навчального простору, зокрема спеціальні способи розташування меблів (для роботи малих груп, для спілкування у загальному колі тощо), наявність в групі різноманітних матеріалів: та допоміжних засобів. Це необхідно, оскільки інтеракція передбачає постійну пошукову активність і творчість всіх учасників навчального процесу. Третьою умовою є запровадження в групі спеціальних правил, норм спільної праці, які є загальнообов'язковими

для всіх. Визначення таких правил, норм роботи відбувається в процесі спільної діяльності педагога і дітей.

Серед великої кількості методів інтерактивного навчання виділяють такі, що найбільш корисні в системі корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами:

1. «Робота в парах» — є різновидом роботи в малих групах. Ця форма роботи дозволяє дітям набути навичок співробітництва, оволодіти вміннями висловлюватися та активно слухати.

2. «Розігрування життєвих ситуацій у ролях» — мета розігрування ситуації в ролях визначити ставлення до конкретної життєвої ситуації, набути досвіду шляхом гри. Рольова гра імітує реальність та дає можливість діяти «як насправді». Дитина може розігравати ситуації зі свого особистого досвіду.

3. Інтерактивна дошка, яка дозволяє використовувати інформацію різного типу, в тому числі фотографії, ілюстрації, карти, графіки, анімацію та відео.

4. «Інтерактивна пісочниця» — цей метод ефективний завдяки тому, що наближає всі навчальні програми і факти до наочного, реалістичного прикладу і може виступати базою для корекції. Такі властивості сприяють розвитку когнітивних функцій, стимулюють зорову і тактильну системи, розвивають моторику і мову, коригують поведінку.

5. «Інтерактивна підлога» — платформа для розвиваючих корекційних методик, яка також може використовуватися як самостійний вид корекції.

6. «Інтерактивна LCD ТАЧ панель» — являє собою підлогову стійку з LCD екраном, яка реагує на дотик пальців. Ця панель є базою для проведення корекції. У готовому варіанті можна скористатися інтерактивними іграми, які вже встановлені на панель.

Отже, впровадження інтерактивних технологій навчання сприяє формуванню пізнавального інтересу до отримання нових знань, дозволяє враховувати особливості розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Дає змогу вільно змінювати форми корекційно-розвиткової роботи з урахуванням розумових та психологічних можливостей дітей.

Необхідно зазначити, що вище розглянуті технології не застосовуються окремо одна від одної у корекційно-розвитковому процесі, а існують у взаємодії, що покращує організацію інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. К., 2002. 135 с.
2. Комар О. А. Застосування інтерактивних технологій – один із напрямків удосконалення навчального процесу. Школа. 2006. № 6. С. 64 – 67.
3. Шевчук І. Використання інтерактивних технологій у проведенні виховних годин. Початкова школа. 2004, №5